

ÖÖRETMENİN TÜKENEN ALIM GÜCÜ *BÜYÜYEN GEÇİM SIKINTISI!*

Eğitimİş

Türkiye'nin 58 ilinden toplam 2311 öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilen anket çalışmasında ekonomik şartları ve geçim zorluğunu ortaya koymak amacıyla sonuçlar değerlendirilmiş ve analiz edilmiştir.

Araştırmaya katılan 2311 eğitim emekçisinin cinsiyetlerine göre dağılımı sunulmuştur. Buna göre katılımcıların %45'i erkeklerden %55'i ise kadınlardan oluşmaktadır.

Katılımcıların yaşlarına göre dağılımına bakıldığında %37'si 40 yaş ve altında, %23'ü 41–45 yaş aralığında, %40'ı ise 46 yaş ve üzerinde yer almaktadır.

Katılımcıların %22'si bekarlardan %78'i ise evlilerden oluşmaktadır.

Katılımcıların %78'i lisans, %20'si lisansüstü ve %2'si ön lisans ve daha düşük eğitim düzeyine sahip olduğu görülmektedir.

Katılımcıların %33'ü büyükşehirde, %27'si ilde, %40'ı ilçe / köy/ belde yaşamaktadır.

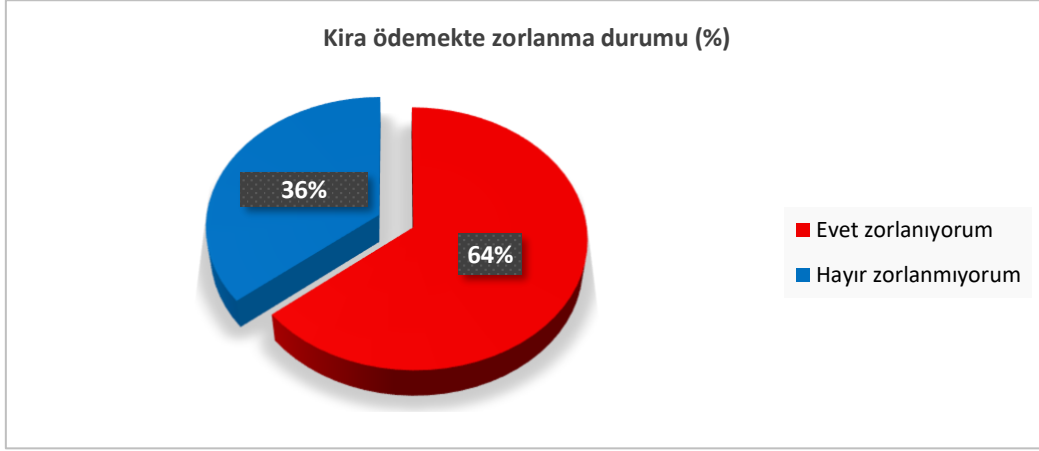
Katılımcıların %88'i ailesiyle beraber, %12'si ise ev arkadaşı/arkadaşları veya yalnız yaşamaktadır.

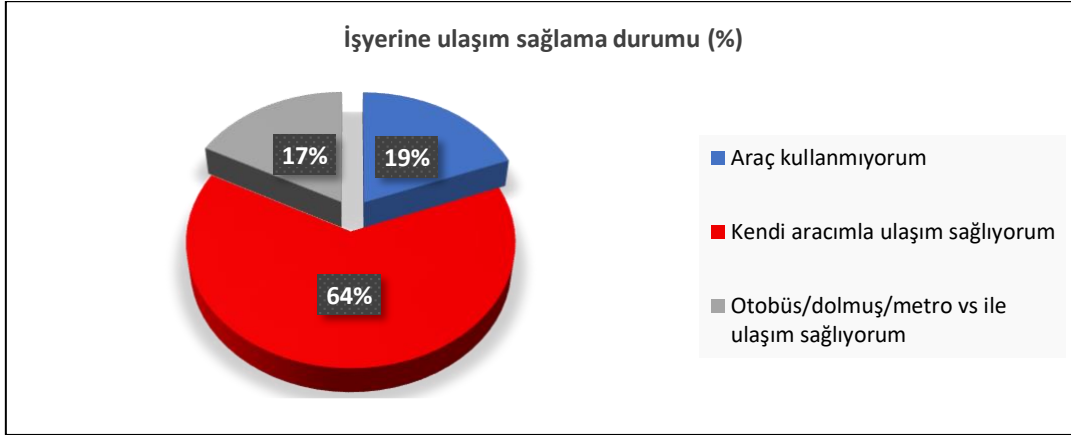
Katılımcıların %27'sinin çocuğunun ya da eğitimde olan çocuğunun olmadığı, %33'ünün 15000 TL ve altı aylık eğitim harcaması olduğu, %40'ının ise 15000 TL ve üstü aylık eğitim harcaması olduğu görülmektedir.

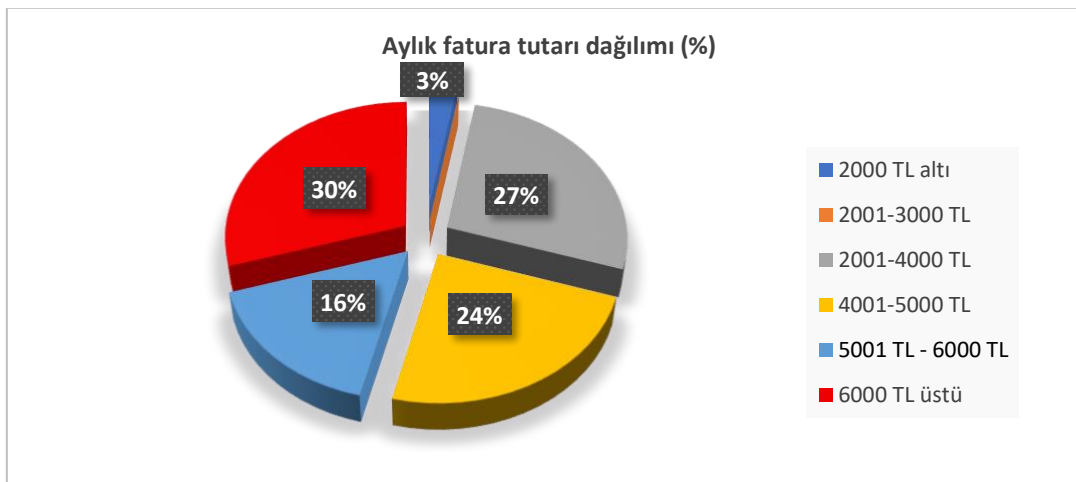
Katılımcıların %43'ünün ev sahibi olduğu, %57'sinin ise kiracı olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin **yarısından fazlası** barınma ihtiyacı için kira bedeli ödemek zorundadır.

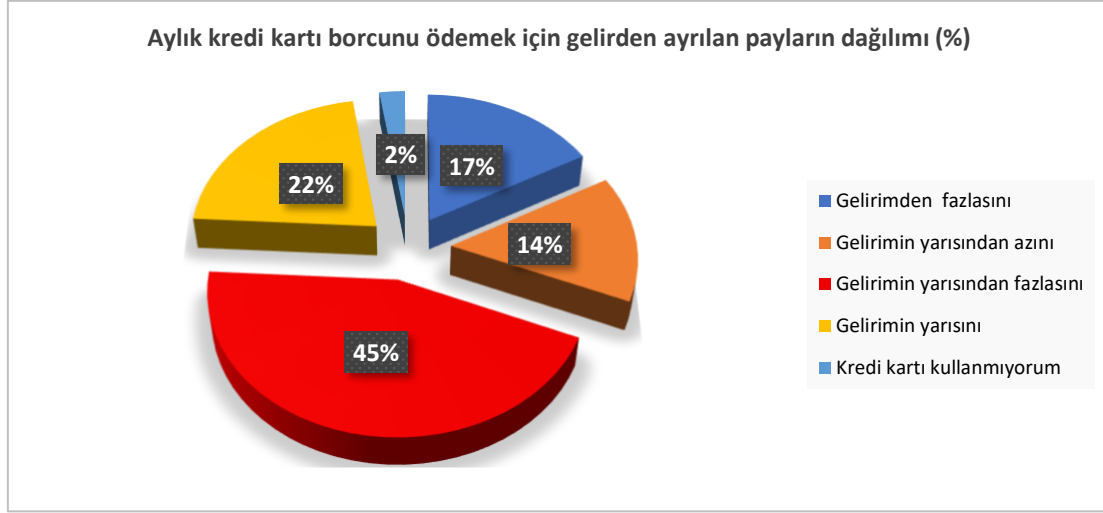
Katılımcıların %64'ünün kira ödemedede zorlandığı, %36'sının ise zorlanmadığı görülmektedir.

Katılımcıların %19'unun araç kullanmayarak, %64'ünün kendi aracıyla, %17'sinin toplu taşıma aracı ile ulaşım sağladığı görülmektedir.

Katılımcıların %30'unun 4000 TL ve altı, %40'ının 4001-6000 TL arasında, %30'unun ise 6000 TL üstünde fatura tutarı olduğu görülmektedir. 10 öğretmenden 3'ü aylık maaşlarının 6000 TL'den fazlasını sadece fatura giderlerine ayırmaktadır.

Katılımcıların %2'sinin kredi kartı kullanmadığı, %17'sinin gelirden fazlasını, %36'sının gelirden yarısını ve yarısından azını, %45'inin ise gelirden yarısından fazlasını aylık kredi kartını ödemek için kullandığı görülmektedir. Öğretmenlerin yaklaşık **yarısı aylık** gelirden yarısından fazlasını kullanarak kredi kartı borcunu ödeyebilmektedir.

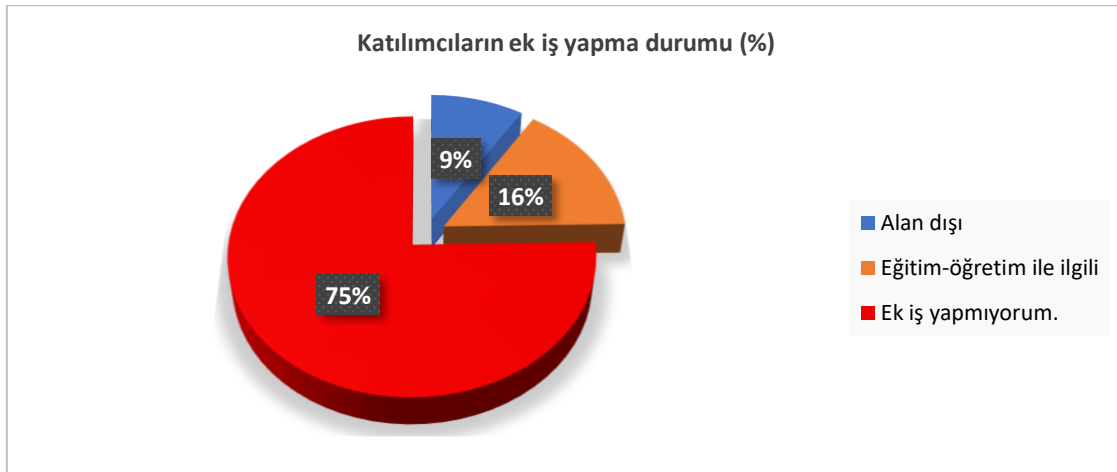
Katılımcıların %64'ünün kredi kartı borcunu düzenli ödeyebilmekte, %33'ü ise düzenli ödeyememektedir. Yani **3 öğretmenden 1'i** kredi kartı borcunu düzenli ödeyememektedir.

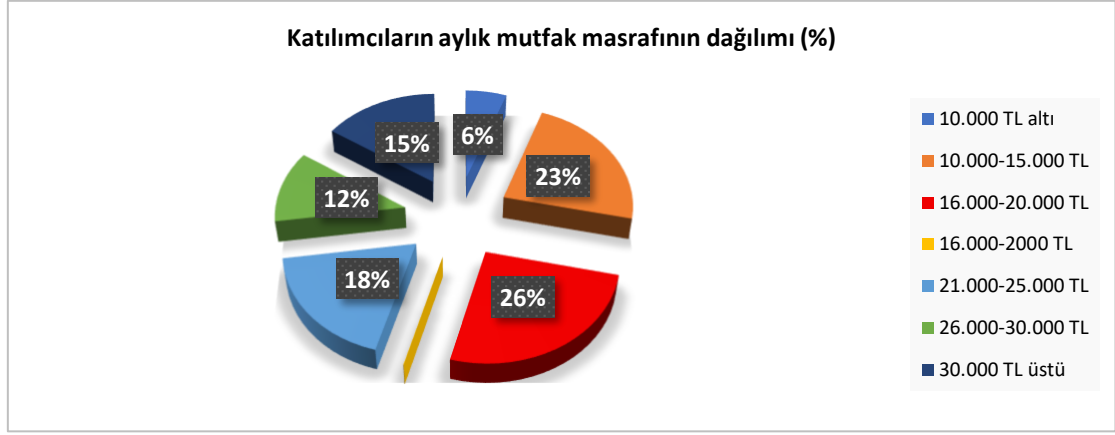
Katılımcıların %49'u yıl içinde tatil yapabilmekte, %51'i ise yıl içinde tatil yapamamaktadır. Öğretmenlerin **yarısından fazlası** yıl içinde hiç tatil yapamamaktadır.

Katılımcıların %52'simin gelirinin giderini karşıladığı, %48'inin ise karşılamadığı görülmektedir. Öğretmenlerin **yarısı** gelirinin giderini karşılamadığını ifade etmektedir.

Katılımcıların %9'unun alan dışı, %16'sının eğitim-öğretim ile ilgili ek iş yaptığı görülürken %75'inin ise ek iş yapmadığı belirlenmektedir. Yani **4 öğretmenden 1'i** geçinebilmek için ek iş yaparken, ek iş yapan **10 öğretmenden 1'inin** yaptığı ek iş alanı dışındadır.

Katılımcıların %6'sının 10.000 TL ve altı, %49'unun 10.000-20.000 TL arasında, %30'unun 21.000-30.000 TL arasında, %15'inin ise 30.000 TL ve üstü aylık mutfak masrafı olduğu görülmektedir.

Katılımcıların %7'sinin tasarruf yapabilmekte, %93'ü ise tasarruf yapamamaktadır.

Sonuç ve değerlendirme

Öğretmenlerimizin özellikle son dönemde yaşadığı alım gücü düşüşü ile birlikte geçiminin zorlaştığını ve refah düzeyinin düştüğünü açıkça görmekteyiz. Olduğundan düşük açıklanan enflasyon oranları, toplu sözleşmelerde belirlenen düşük zam oranları yoksullaşmanın ortadan kalkmasına değil derinleşmesine neden olmaktadır.

Anket sonuçlarına göre;

- Öğretmenlerin **yarısından fazlası** barınma ihtiyacı için kira bedeli ödemek zorundadır.
- Öğretmenlerin %64'ünün kira ödemedede zorlandığı, %36'sının ise zorlanmadığı görülmektedir.
- Öğretmenlerin **yarısı** aylık gelirin yarısından fazlasını kullanarak kredi kartı borcunu ödeyebilmektedir.
- **3 öğretmenden 1'i** kredi kartı borcunu düzenli ödeyememektedir.
- Öğretmenlerin **yarısından fazlası** yıl içinde hiç tatil yapamamaktadır.
- Öğretmenlerin **yarısı** gelirin giderini karşılamadığını ifade etmektedir.
- **4 öğretmenden 1'i** geçinebilmek için ek iş yaparken, ek iş yapan **10 öğretmenden 1'inin** yaptığı ek iş alanı dışındadır.
- Öğretmenlerin **%93'ü tasarruf yapamadığını** ifade etmektedir.

Tüm bu olumsuz tablonun sonucunda eşi çalışmayan, çocuğu eğitimde olan öğretmenlerin neredeyse tamamı ekonomik sorunlarının öğretme motivasyonlarını olumsuz etkilediğini ifade etmiştir. Sonuç itibarıyla ekonomik geçim sıkıntısı yaşayan, refah düzeyi düşen ailesi ve kendisinin geleceği konusunda endişe içinde olan öğretmenlerin motivasyonunun düşmesi beklenen durumdur.

2005

EĞİTİM-İŞ BÜLTENİ

Eğitim-iş Yayınları, Ankara
Kasım 2025

EĞİTİMİŞ ADINA SAHİBİ

Kadem ÖZBAY / Genel Başkan

YAYIN SORUMLUSU

Veli Fırat ŞİMŞEK / Genel Eğitim Sekreteri

RAPOR-İÇERİK

Prof. Dr. İbrahim Kılıç

DİZGİ

Samet DEMİRYÜREK

İLETİŞİM

Ataç 2 Sokak 43/4 Kızılay-ANKARA

iletisim@egitimis.org.tr

0 312 434 12 06

Eğitim-iş

www.egitimis.org.tr